

rośliny oraz zwierzęta regionu chrzanowskiego. LOP, Oddz. Chrzanów: 1–16.

B. PRACE NIE PUBLIKOWANE

- [8] MAZARAKI I. 1952. Analiza zwalów powstałych z odpadów hut żelaza i wytyczne celem gospodarczego ich wykorzystania. Muzeum w Chrzanowie. Dokumentacja Naukowa. Przyroda/15.
- [9] MAZARAKI I. 1971. Rośliny powiatu chrzanowskiego zebrane w latach 1966–1970 oraz uwagi dotyczące zmian we florze regionu. Muzeum w Chrzanowie. Dokumentacja Naukowa. Przyroda/58.
- [10] MAZARAKI I. 1981. Rośliny naczyniowe w zbiorach Muzeum w Chrzanowie. Muzeum w Chrzanowie. Dokumentacja Naukowa. Przyroda/196.

Władysław WOJEWODA

ROCZNICE JUBILEUSZE ANNIVERSARIES, JUBILEES

PRO MEMORIA

• 360 rocznica urodzin, 300 rocznica śmierci Jakuba Breynego (Breyna) (14 I 1637 – 25 I 1697), przy-

rodnika, ur., zm. w Gdańsku, kupca, uczonego prywatnego, założyciela własnego ogrodu botanicznego i muzeum przyrodniczego, gdzie sprowadzał okazy roślin z całego świata, autora pionierskiej pracy *Exoticarum [...]* *plantarum centuria prima* (Gdańsk 1678) zawierającej jedne z pierwszych w świecie informacje o roślinach Afryki południowej, a także opracowań na temat roślin uprawianych w ogrodach Holandii, badacza flory Pomorza Gdańskiego, prowadzącego m.in. obserwacje nad aklimatyzacją obcych gatunków roślin w Gdańsku.

• 220 rocznica urodzin Józefa Fiedorowicza (13 II 1777–12 II 1860), florysty, zakonnika Zgromadzenia Misjonarzy, ur. w Szakinowie na Żmudzi, zm. w Iłkukszcie w Kurlandii, współpracownika Wilibalda Bessera i Jana Wolfganga, którym przysyłał rośliny oraz wyniki obserwacji florystycznych, autora zachowanych w rękopisach prac dotyczących flory okolic Iłkukszczy.

• 150 rocznica urodzin Leona Nowakowskiego (27 II 1847–29 XI 1918), mikologa, popularyzatora. bio-

logii, ur. w Trojanowie Lubelskim, zm. w Czernichowie, nauczyciela w Lublinie i Czernichowie, redaktora działu przyrodniczego *Gwiazdki Cieszyńskiej*, organizatora arboretum, szkolnego ogrodu botanicznego i muzeum zoologicznego przy szkole rolniczej w Czernichowie.

• 125 rocznica śmierci Jakuba Wagi (25 VII 1800–23 II 1872), ur. w Grabowie, woj. Łomżyńskie, zm.

w Łomży, nauczyciela gimnazjalnego, autora dzieła *Flora Polska* (T 1–3, 1847–1848) oraz kilkudziesięciu popularnych artykułów przyrodniczych.

• 100 rocznica śmierci Kazimierza Langie (7 IX 1839–14 III 1897), ur. w Rzeszowie, zm. w Krakowie, ekonomisty, rolnika, popularyzatora nauk przyrodniczych, działacza społecznego, autora popularnych artykułów m.in. botanicznych, ogłaszanych na łamach prasy, m.in. w *Kłosach* i *Gazecie Rolniczej*.

• 80 rocznica śmierci Antoniego Rehmana (13 V 1840–13 I 1917), geo-

grafa roślin, ur. w Krakowie, zm. we Lwowie, docenta botaniki UJ, profesora geografii Uniwersytetu Lwowskiego, podróżnika po Europie, Azji (Kaukaz – 1873, Krym – 1874), Afryce południowej (1875–1877 i 1879–1880), zbieracza roślin, autora pionierskich prac fitogeografi-

cznych, m.in. *Geo-botaniczne stosunki Południowej Afryki* (1880), a także książek podręcznych, m.in. *Szkiecy z podróży do Południowej Afryki* (1881).

• **65 rocznica śmierci Feliksa Kwiecińskiego (16 V 1850–13 I 1932)**, botanika, florysty, ur. w Świętomarzu, pow. iłżecki, zm. w Grójcu, nauczyciela, urzędnika, autora prac florystycznych dotyczących roślin Podlasia i pow. włodawskiego.

• **15 rocznica śmierci Tadeusza Gorczyńskiego (2 I 1905–5 I 1982)**, anatoma, cytologa, ur. w Zbrożkach, woj. warszawskie, zm. w Warszawie, profesora botaniki SGGW, kierownika Katedry Botaniki, dyrektora Instytutu Biologii Roślin, badacza m.in. zjawiska kleistogamii oraz anatomii drewna.

Alicja ZEMANEK

SPRAWOZDANIA ZE SPOTKAŃ NAUKOWYCH SCIENTIFIC MEETING REPORTS

I MIĘDZYNARODOWE SYMPOZJUM NA TEMAT WYKORZYSTANIA MIKROORGANIZMÓW (VARANASI, INDIE, 13–16 MARCA 1996)

**Ist International Symposium on microbial
exploitation (Varanasi, India, 13–16 March 1996)**

Symposium odbyło się w mieście szeroko znanym jako Benares (= Banaras), a obecnie zwanym Varanasi, położonym nad Gangesem. Jest to słynny ośrodek kultu religijnego hinduizmu.

Hinduski Uniwersytet Benares (Banaras Hindu University), w którego Instytucie Botaniki przebiegały obrady, jest jednym z 10 państwowych uniwersytetów w Indiach i szczyty się dobrą pozycją naukową oraz finansową, zarówno w kraju jak i zagranicą. Uczestnicy symposium, w liczbie około 150, reprezentowali 12 krajów, w większości azjatyckich. Prezentowane prace (ok. 130) dotyczyły głównie dwóch zagadnień: rekultywacji ubogich i/albo zdewastowanych gleb i biologicznej ochrony roślin przed chorobami.

Pomimo ogromnego obszaru, Indie i niektóre inne kraje azjatyckie cierpią na dotkliwy brak terenów nadających się pod uprawę roślin (głównie rolniczych, ale i leśnych), ponieważ znaczna część ich powierzchni to różnego rodzaju nieużytki i grunty o zdewastowanej lub skażonej glebie. Dlatego wiele uwagi poświęca się badaniu tych terenów, których gleby ubo-

gie w makro- i mikroelementy, i pozbawione właściwego spektrum mikroorganizmów (często o złej strukturze), uniemożliwiają produkcję roślinną. Podejmuje się wysiłki zmierzające do uproduktywnienia tego typu gleb poprzez wprowadzanie mikroorganizmów (często wraz z substratami mającymi umożliwić ich początkowy rozwój), które mają spowodować poprawę struktury i składu gleby, i tym sposobem uzdatnić ją dla uprawy roślin. Do obiecujących pod tym względem mikroorganizmów należą *Cyanobacteria* i niebiesko-zielone glony – zarówno „dzikie” jak i udoskonalone formy. Po ich zastosowaniu i wprowadzeniu po nich roślin, następuje kolej na introdukcję stymulujących wzrost roślin bakterii ryzosferowych oraz grzybów endomikoryzowych (VAM).

Biologiczna ochrona roślin, jako element integrowanej ochrony, zajmowała dużą część programu Symposium. Wiele uwagi poświęcono zwłaszcza biologicznej ochronie przed chorobami korzeni, powodowanymi przez nicienie i grzyby. Najwięcej prac dotyczyło wykorzystania grzybów z rodzaju *Trichoderma*, grzybów mikoryzowych VAM oraz bakterii z rodzaju *Pseudomonas* (szczególnie fluoryzujących) w ochronie roślin.

Część prac poświęcona była mikroorganizmom wykorzystywanym w technologii żywności: grzybom jadalnym, białku jednokomórkowców oraz przemysłowej produkcji enzymów i witamin.

Zgodnie z miejscowym zwyczajem, najlepszy referat wygłoszony przez młodego naukowca został wyróżniony nagrodą imienia znanego profesora fitopatologii, ufundowaną przez wdowę po nim. Nagrodę tę otrzymał dr M. R. Khan, Aligarh Muslim University, Indie.

Podczas Symposium ogłoszono też powołanie do życia Międzynarodowego Towarzystwa Ochrony Zasobów Naturalnych (International Society for Conservation of Natural Resources) – w odniesieniu do zasobów przyrody żywej oraz zaprezentowano pierwszy numer czasopisma naukowego *Vasundhara* („Ziemia”), które jest organem Towarzystwa i w którym zostaną opublikowane najważniejsze referaty wygłoszone podczas symposium. Materiały z Symposium (abstrakty i lista uczestników) są w posiadaniu polskich uczestników: prof. dr hab. Małgorzaty Mańki (AR Poznań) i prof. dr hab. Czesława Sadowskiego (AT-R Bydgoszcz).

Drugie Międzynarodowe Symposium na temat wykorzystania mikroorganizmów postanowiono zorganizować w 1999 roku w stolicy Nepalu, Katmandu.

Małgorzata MAŃKA